

BLAZ POTOČNIKOVA ČITALNICA
PRUŠNIKOVA 90, ŠENTVID NAD LJUBLJANO

PRILOGA

oznanil župnije Ljubljana Šentvid

naš zvon

OKTOBER 2021

"Kdor se redno smeji in dosti giblje, si zdravje zagotovi."

Boris Eržen

90. OBLETNICA GRADNJE 1. ZDRAVSTVENEGA DOMA V ŠENTVIDU IN LETO ZDRAVJA V DRUŠTVU BPC

Na seji UO društva BPC smo enotno potrdili rdečo nit leta 2021/22. To je **obletnica gradnje prvega Zdravstvenega doma v Šentvidu in zdravje, ki je bogastvo vsakega človeka.**

Podatke o redni zdravniški oskrbi za občino Šentvid najdemo v župnijskem arhivu, ki je ohranjen od leta 1834 naprej in v šolski kroniki (mestni arhiv) od 1868 naprej.

Konec 19. stoletja je bilo na Avstro-Ogrskem kot tudi na Kranjskem uvedeno bolniško zavarovanje v okviru bolniške blagajne, v okviru te blagajne so delovali zdravniki. Prvi zdravnik v okviru bolniške blagajne je bil Vinko Gregorič, ki je na našem območju deloval od 1889-1892. Okolica Ljubljane je bila v drugi polovici 19. stol. razdeljena v zdravstvena okrožja. Šentvid z okolico je bil umeščen v zdravstveno okrožje 1, 1898 je bil za načelnika okrožja izvoljen Anton Belec.

Leta 1927 Higijenski zavod v Ljubljani povabi k ustanovitvi t. i. Zdravstvenega doma v Št. Vidu, ki naj bi bil ustanovljen v Medvodah. Anton Belec, kot načelnik Zdravstvenega okrožja Šentvid, se s tem ni strinjal. Zdravstveni svet v Šentvidu zato sklepe, da se ustanovi Dečji dispanzer v Šentvidu, kar je leta 1928 potrdilo tudi Ministrstvo narodovega zdravja v Beogradu.

Zdravstveni svet na svoji seji soglasno sklene, da mora Anton Belec v svoji hiši št. 20 zagotoviti 2-3 prostore za Dečji dispanzer in za upravo ter priskrbeti inštrumente na stroške zdravstvenega zastopstva v Šentvidu.

Kasneje je v tej hiši začela delovati tudi posvetovalnica za matere in otroke. Stevilo obiskov v otroškem dispanzerju je stalno naraščalo, zato je Anton Belec predlagal, da bi sezidali nov zdravstveni dom. 8. maja 1931 je bil na seji občinskega odbora soglasno sprejet sklep, da se hkrati z gradnjo občinskega doma zgradi še zdravstveni dom.

Stavba naj bi bila dolga 17,35 m in široka 10,6 m, kasneje je bila podaljšana za 4 m. Z zidavo so pričeli in delo je hitro napredovalo. Naročili so pohištvo za opremo štirih

ordinacijskih sob, čakalnic, stanovanj za sestre in oprave za kopališče. **Po odobritvi ministrstva narodnega zdravja je stavba dobila naziv Zdravstveni dom Kraljice Marije. Zelo slovesna otvoritev je bila 12. maja 1932, na ta dan so odprli tudi kopališče.** Prvi pregled je bil opravljen 9. maja. Cene so bile zanimive: kopel v banji 6 din, tuš 3 din, skupen tuš za najmanj 4 vajence ali šolarje pa 1 din. Vsem šolam v združeni zdravstveni občini je bilo nekajkrat letno omogočeno brezplačno kopanje.

V istem letu je bila uvedena Šolska poliklinika, ki je uvedla kartoteke in začela izvajati sistemske preglede otrok v šolah. Zdravstveni dom v Šentvidu je bil takrat edini v Sloveniji, ki je bil v lasti občine. Nespremenjen je ostal do leta 1956. Takrat je dobil prizidek za otroško zdravstvo in dodatno nadstropje, odprtje je bilo leta 1959. Leta 1968 je prišlo do združitve zdravstvenih domov v Zdravstveni dom Ljubljana. Šentvid je spadal pod Enoto osnovnega zdravstvenega varstva Šiška, ki je pokrivala Šiško, Šentvid in Medvode. Od leta 1998 naprej pa je ZD Šentvid samostojna enota v okviru Zdravstvenega doma Ljubljana. Za osamosvojitve takratnega ZD Šentvid si je močno prizadeval tudi mestni svetnik inž. Alojz Miklavčič, prav tako tudi za povečanje in za gradnjo novega prizidka. **Z gradnjo so pričeli leta 2001, decembra istega leta je novi zdravstveni dom doživel odprtje pod taktirko županje Viktorije Potočnik. Leto kasneje, 2002, pa je bil prenovljen še stari del, ki ga je slovesno dala v uporabo županja Danica Simčič.** Zdravstveni dom v tej obliki stoji še danes.